

Sekce správy daní

Č. j.: 8300/24/7700-50123-500852

Všem finančním úřadům
Odvolacímu finančnímu ředitelství

Metodická instrukce k postupu při posuzování žádostí daňových subjektů v souvislosti s mimořádně nepříznivou ekonomickou situací obchodní společnosti Liberty Ostrava a.s.

Tato instrukce je vydávána za účelem jednotného postupu při správě daní a projednávání vybraných typů žádostí dosud v zásadě bezproblémových daňových subjektů o některou z možných zákonných úlev.

Snahou finanční správy je zmírnit nepříznivé dopady celospolečenského významu zapříčiněné utlumením podnikatelské činnosti a neplněním platebních povinností společností Liberty Ostrava a.s., významným to obchodním partnerem nemalého počtu daňových subjektů, zejména v Moravskoslezském a Olomouckém kraji.

Instrukce se uplatní při vyřizování následujících žádostí:

- o posečkání,
- o prominutí úroku z prodlení, úroku z posečkání a pokuty za opožděné přiznání daně,
- o prodloužení lhůty k podání daňového přiznání k dani z příjmů,
- o stanovení záloh jinak.

Vztah k platným metodickým pokynům

Nutno podtrhnout, že platné metodické pokyny nejsou touto instrukcí v zásadě dotčeny. Smyslem je pouze zdůraznit význam zavedených postupů, které nemohou být uplatňovány rutinně, nýbrž správci daně musí vždy vyhodnotit konkrétní skutkové a právní okolnosti případu. Přístup, kdy správní praxe reaguje na různě společensky významné situace, je v souladu se zásadami správy daní a odpovídá tradičnímu a zavedenému metodickému pojetí. Jinými slovy, instrukce připomíná pravidla, která je nezbytné aplikovat vůči všem subjektům, ocitnuvším se v obdobné situaci.

Základní principy přístupu správce daně

Při posuzování žádostí se důsledně prosadí zásada vstřícnosti a spolupráce. V případě potřeby bude správce daně jednotlivým subjektům nápomocen zejména při doplnění žádosti nebo prokázání jejich tvrzení doložením adekvátních důkazních prostředků.

I nadále však platí zachování základního důkazního standardu, který v případě řešených žádostí možno naplnit např. doložením relevantní smluvní dokumentace prokazující dopad nepříznivé situace Liberty Ostrava a.s. na ekonomickou stabilitu daňových subjektů a jejich možný hospodářský vývoj. Stranou nezůstane věrohodný popis majetkové situace subjektu a vylíčení zodpovědného scénáře ohledně řešení nastalé situace a plánovaného způsobu zajištění jejich další podnikatelské činnosti.

Prozatímně přijatá výjimka a upřesnění stávajících postupů:

I. Posečkání daně

- obdobně jako ostatní druhy daně lze posečkat úhradu záloh na daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daně z příjmů vybíranou srážkou podle zvláštní sazby, a to s jediným rozdílem, že v případě záloh bude třeba, aby daňový subjekt žádal o posečkání každý měsíc s ohledem na charakter daně¹,
- při stanovení podmínek v rozhodnutí o posečkání správce daně pečlivě zváží, zdali připustí možnost použití přeplatků na téže či jiné dani k úhradě posečkané daně, vždy s důrazem na zachování smyslu a účelu povoleného posečkání,
- není třeba kategoricky trvat na zajištění posečkané daně v celém rozsahu, nutno posuzovat dle možností subjektu a konkrétní situace a pečlivě vážit jiné varianty správy daňových povinností, které jsou předmětem žádosti,
- správce daně upřednostní splátkování daně; pakliže tento přístup nebude s ohledem na skutkový a právní stav případu možný, lze posečkat s úhradou daně, v obou případech se doporučuje na dobu 3 až 6 měsíců.

II. Prominutí vymezeného příslušenství daně

Vzhledem k tomu, že touto instrukcí je řešena situace, na niž explicitně nepamatuje Pokyn č. GFŘ-D-58, lze uvažovat o prominutí příslušenství v celém rozsahu. Pochopitelně jen a pouze pokud správce daně vyhodnotí v žádosti uvedené důvody za natolik významné, že jakýkoliv jiný přístup by popřel závažnost případu.

Pro připomenutí se konstatuje, že pokud bude prominuto příslušenství daně z důvodu neuvedeného v Pokynu č. GFŘ-D-58, je nezbytné dodržet zavedenou správní praxi a výsledek posouzení vložit do registru podpor de minimis².

III. Prodloužení lhůty k podání daňového přiznání

Závažný důvod pro povolení prodloužení lhůty bude posuzován obdobně jako v případě žádosti o posečkání daně či prominutí příslušenství.

¹ Obdobně jak bylo upraveno metodickým pokynem k posečkání úhrady (odvodu) záloh na dani z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a daně vybírané srážkou podle zvláštní sazby daně z příjmů fyzických a právnických osob, č. j. 22309/20/7700-10123-500852, ze dne 8. 4. 2020.

² K postupu správce daně v případě veřejné podpory/podpory de minimis podrobně v Pokynu č. GFŘ-D-58 k promíjení příslušenství daně (pozn. od 1. 7. 2024 dojde ke změně limitů a počítání tříleté lhůty pro posouzení).

IV. Stanovení záloh jinak

O snížení záloh či povolení výjimky z povinnosti daň zálohovat lze uvažovat v tom rozsahu, v jakém daňový subjekt prokáže pokles ekonomické výkonnosti a s tím související předpoklad nižší daňové povinnosti.

Doba použití metodické instrukce

Touto instrukcí připomenutá pravidla mají obecnou platnost, nejen tedy na současnou situaci společnosti Liberty Ostrava a.s., která průkazně ovlivňuje plnění daňových povinností jejich smluvních partnerů.

Výjimku představuje možnost posečkat vybrané druhy daní, což bylo dosud metodickým pokynem zapovězeno. Tato problematika je nyní podrobena soudnímu přezkumu. V případě trvalé změny přístupu Generální finanční ředitelství včas uvědomí orgány Finanční správy ČR, nejpozději do 30. 6. 2024.

Mgr. Ladislav Henáč
ředitel sekce